

Snakk om etikk

Kollegialitet – En kald skulder å gråte på?

LINE B. PEDERSEN, LEDER, NTFS ETIKKRÅD

Da jeg som nyutdannet tannlege, så en utilfredsstillende og stygg fylling under en undersøkelse, tenkte jeg gjerne at noen hadde gjort en dårlig jobb.

Når jeg ser en slik fylling i dag, er min første tanke: «Hjelpes! Håper ikke jeg har lagt den der!»

Noen ganger er det faktisk mitt eget arbeid jeg ser. En liten sjekk i journalen gir meg ofte forklaringen: «Vanskelig å få til kontaktpunkt», «Vanskelig å tørrelegge», «Kraftig breknings-tendens hos pasienten», «Meget aktiv tunge». Det var rett og slett det beste jeg fikk til der og da.

I vårt yrke gjør vi komplisert arbeid, på svært liten plass og under vanskelige forhold. Det krever kunnskap og ferdigheter å få til godt arbeid, men ingen av disse er til nytte om pasienten ikke samarbeider. Dette gjelder under behandlingen, men også etterpå. Den fineste og beste fyllingen varer ikke lenge om pasienten ikke tar vare på den.

Hvor vil jeg med dette? Jeg vil snakke om kollegialitet.

Jeg var nylig med i en argumentasjon der en tannlege var bekymret for en kollegas arbeid. Vedkommende var så bekymret at hen ønsket å melde sin kollega til Helsetilsynet eller statsforvalteren. Årsaken var at hen hadde overtatt pasienter og sett arbeid som hen mente var svært dårlig og hadde konsekvenser for pasientenes tannhelse.

Jeg, og flere med meg, mente at man må ha takhøyde når man vurderer kollegaers arbeid. Man kan ikke vite hvordan forholdene var da behandlingen ble utført. Den som ville melde, mente da at vi var mer opptatt av å beskytte vår kollega enn å tenke på pasientene.

Jeg kan forstå beskyldningen. Når man ser noe kritikkverdig ønsker man å melde fra. De etiske reglene sier at man skal melde fra hvis man mener det er fare for liv og helse.

Så hvorfor var vi andre så defensive?

Jeg fikk inntrykk av at flere, i likhet med meg, hadde mange års erfaring innenfor yrket. Man ser da hvor vanskelig det kan være å få gjort optimal behandling, og hvor kort tid en god behandling kan vare under dårlige forhold. Man ser også hvor utrolig lenge en tilsynelatende dårlig behandling kan vare under gode forhold. Vi er derfor forsiktige med å uttale oss om det vi ser, og prøver heller å løse problemene så godt vi klarer.

Det betyr ikke at vi dekker over eller beskytter våre kollegaer for enhver pris. Noen ganger ser man alvorlige feil, eller gjennomgående dårlig arbeid.

De etiske reglene har en protokoll for hvordan man skal gå frem. Denne har vi skrevet om i denne spalten flere ganger. Den starter med at man skal ta opp problemet med den aktuelle kollegaen. «Formen bør være varsom», står det. Jeg forstår at dette kan være vanskelig, men dette er viktig, fordi det handler om å løse problemet på lavest mulig nivå. I en slik samtale kan man få vite om det var forhold som gjorde behandlingssituasjonen utfordrende. Eller man kan få et inntrykk av kollegaen. Om vedkommende faktisk ikke virker kompetent nok, kan man vurdere å gå et trinn opp, til arbeidsgiver, eller til lokalforeningen. Hvor langt opp saken går, kommer an på alvorlighetsgraden i situasjonen. Poenget er å finne ut om dette er uheldige engangstilfeller, eller om det er en tannlege som av forskjellige grunner, ikke kan gjøre jobben sin.

Å melde kollegaen direkte til helsemyndighetene får vanligvis kun konsekvenser om saken er svært alvorlig. Jeg tror at man kan slippe å komme dit om man tar tak tidligere. Det går an å tilby hjelp og veiledning. Man kan også foreslå kurs eller hospitering hvis det er faglige mangler.

Å kritisere kollegaers arbeide overfor pasienter og andre medarbeidere er ikke løsningen. Det er ukollegialt og løser ingenting.

En god kollega vil gjøre det beste for sine medmennesker. Noen ganger betyr det å ha forståelse for at alle kan gjøre feil.

I stedet for en kald skulder, får man gi sin kollega en skulder å gråte på. Da er du den type kollega som andre vil gi en klapp på skuldra.

Journalssystemet ditt er en gullgruve, umulig å navigere.

Journalssystemer er et must. Men det tar timer å navigere gjennom alle undermenyer. Med Knowyn tar det minutter å støvsuge journalssystemene dine og finne ut hvordan du fyller stolen med **minst 25% flere pasienter**. Og du kan bruke mer tid på å gjøre det som er mest morsomt – å behandle pasienter (og få betalt). **Mindre stress, ingen hull i timeplanen og høyere pasienttilfredshet.** Det er Knowyn.

knowyn

Clinic Intelligence that fill your chairs

Les mer på knowyn.se